

Nushası 10 kuruş

Senelik abonası
100 kuruş.

Posta ücreti 40 Para

Posta ücreti 10 kuruş

Istanbul

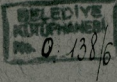
Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Teşrinievel 1929

Sayı : 62

İÇİNDEKİ YAZILAR

Sayfa

51	Bir temenni	A. Suat
54	Hamburgta Barmbek hastanesi .. Resim .. Ahmet Nevzat	
64	Sevil Kongresi	Mütercimi : Kemal Ragıp
74	Yeni Belediye kanunu	

Istanbul
Şehremaneti Matbaası
1929

Yeni Belediye Kanunu

Belediye Kanununun Şurayı devlet tanzimat dairesince kabul edilmiş olan bir suretini neşrediyoruz :

Kanunun esbabı mucibesi okunarak Dahiliye vekâleti celi-lesince bu suret teklif olunan lâyhada ne gibi tadilât ve ilâvat yapılmış ise onların tay veya derci suretilt toplu bir halde ve maddeler tam olarak yazılmıştır .

Şurayıdevlet Heyeti umumiyesinin ne gibi tadilât yaptığını bilmiyoruz . Mutallî olduğumuz zaman onu da ayrıca neşre-deceğiz .

1 — Belediye , beldenin ve belde sakinlerinin mahallî mahiyette mü terek ve medenî ihtiyaçlarının tanzim ve tes-viyesile mükellef ve mdnafî umumi-yeye hacim hükmi bir şahsiyettir .

2 — Nufusu ne miktar olursa olsun kaza ve Vilâyet merkezlerinde ve nufusu iki binden fazla olan beldelerde Belediye teşkilâtı mecburidir . (Aynen)

3 — Belediye idaresi belediye meclisi ile belediye Encümeni ve belediye reisi ve muavinlerine ve Şehremaneti olan beldelerde belediye meclisi ile belediye Encümenlerine ve Şehremini ile muavin-lerine ve belediye şubeleri mevcut ise şube müdürlerine ve şube hey'etlerine mevdudur . (Aynen)

4 — Bu kanunun hükümleri başlar başlamaz şimdiye kadar sinoru tahtit edilmemiş olan beldelerin sinoru aşağıda tarif edildiği şekilde çizilir .

A — Ötedenberi beldenin sayılan bütün tarla , bağ , bahçe çayır ve mer'a lar , zeytinlik , palamutluk , baltalık , otlaklıklar sınırlar içinde kalır .

B — Sınırlar mümkün olduğu kadar kolay anlaşılacak surette dereceler , tepeler , yollar veya değişmeyen işaretli yerlerden geçer . Ve bu dere , tepe ve yolların ve işaretli yerlerin yerlilerce evleri ne ise behemehal sınırlar kâğıdında sıra ile yazılır .

C — Eğer bir beldenin sınırları derelelerden , tepelerden , yollardan veya değiş-meyen işaretli yerlerden geçmek kabil değilse büyük taşlar dikilerek sınırlar gösterilir .

D — Belde ahalisinden bazı kimse-lerin başka bir köy veya belde arazisi sahiplerinin bulunduğu sınırlar içinde gösterilir .

E — Beldenin sınırları mutlaka diğer köy veya beldenin sınırları ile birleşmek lâzım gelmez . Ötedenberi hiç bir tarafın sayılmayan boş arazisi , dağlar , orman-lar , yaylaklar varsa bunlar yine sınırlar dışında bırakılır .

F — Ötedenberi müştereken mütfa edilen , çayır , yayla ve korulardan mer'a ve menba ve tepelerden taammülü ve hile alakadrların istifade hakları bakidir .

Bu suretle belediye sınırı dahilinde kalıp başkalarının hakkı intifaları bulunan bu kabil yerler hakkını, kâğıdına şerh verilir .

Z — Yukarıdaki tariflere göre çizilen sınıırn geçtiği yerle isanleri kağıda yazılmakla beraber sınıırn nerelerden geçtiğini gösterir birde harita tanzim ettirilir .

Komşu köyler ve beldeler ile nizalı olan yerler sınıır kağıdında ve haritasında ayrıca gösterilir .

Sınıır nizaları meclis mukarreratının tebliği tarihinden itibaren 31 gün zarfında alâkadar tarafın ihtiyar ve belediye meclislerinin mürakipleri denilmek şartile beldenin sınıırı kat'i surette tastika salahiyyettar olan makam tarafından halledilir .

Sınıır kağıdıyle haritaları dördüncü madde ahkâmı icra edilmek üzere belediyelerde dörder nüsha olarak tanzim ve salahiyyettar mercilere irsal olunup tastik edildikten ve iktisabı kat'iyet eyledikten sonra bir nüshası belediyeye tevdi ve ikinci nüshası tastika salahiyyettar makamca muhafaza , üçüncü nüshası Dahiliye vekâletindeki dosyası meyanına vaz ve dördüncü nüshası mahalli tapu dairesine teslim edilir .

5 — Belediye sınırları :

A — Seksen binden az nüfuslu beldelerde belediye meclisinin kararı Vilâyet idare hey'etinin tastikiyle

B — Seksen binden fazla nüfuslu beldelerde belediye meclisinin kararı ve idare hey'etinin muvaffakati ve dahiliye vekâletinin inhası üzerine icra vekilleri hey'etinin tastikiyle kat'ileşir. Kat'ileşme tarihinden itibaren beş sene geçmedikçe belediye sınıırı değıştirilemez . Beş sene geçtikten sonra sınıırın büyültölüp küçöl-

tölmesine ihtiyac olursa yeni sınıırn çizilmesi aynı merasime tabidir. (Aynen)

6 — Bir beldenin diğeri belde ile ve ya köyle arasında sınıır ihtilâfı zuhur ederse aşağıda tarif edildiği şekilde hal-olunur. İhtilâf bir kaza dahilindeki belde ve köyler arasında ise kaza idare hey'etinin alâkadar ihtilâf ve ya belediye meclislerinin kendilerine mahalli en büyük mülkiye memuru tarafından tahriren va'ki olacak tebligatı üzerine alâkadar ihtiyar ve ya belediye meclislerinin en çok 31 gün zarfında bildirecekleri müt'aleaları tetkik olunmak şartile kaza idare hey'etinin esbabı mucibeli kararı ve Vilâyet idare hey'etinin aynen ve ya tadilen tastikiyle , ihtilâf bir vilâyete merbut ve muhtelif kazalar dahilindeki belediye ve köyler arasında ise kezaalik kendilerine mahalli en büyük mülkiye memuru tarafından yapılacak tahriri tebligat üzerine alâkadar ihtiyar ve ya belediye meclislerinin en çok 31 gün zarfında bildirecekleri müt'aleaları tetkik olunmak şartile Vilâyet idare hey'etinin kararı ve Vilâyet umumi meclisinin tastikiyle kat'i surette halolunur. İhtilâf, muhtelif Vilâyetlere tabi belde ve köyler arasında ise her Vilâyet idare hey'etinden muntehap üçer âzadan müteşekkil bir hey'etin kararıyle halolunur. Ve şurayı devletin tastiki ile kat'ileşir. Bida-yeten tahkik ile vazifedar meclis ve hey'etler mahallerinde tetkikat yapmağa mecburdurlar.

7 — Bir beldenin bazı aksamının beldeden ayrılarak ayrı belediye idaresine tabi bir belde haline geçmesi ve ya diğeri komşu belde ve ya köylerin sınıırı dahiline ve yahut bir belde ile komşu olan köy ve ya aksamının belde hududu dahiline girmesi aşağıda tarif edilen şekilde olur ; Bir beldeden ayrılarak be-

lediye idaresi tesis edecek ve ya diğer bir komşu belde ve ya köy sınırı dahiline girecek belediye kısmında sakin belediye müntehaplarının lâakal üçte ikisinin imzalı mazbataları ile talebi ve ya Vali tarafından görülen idari lüzum üzerine ayrılacak belediye kısmı ile diğer bir yere ihtihak edecekse ihtihak edeceği belde ve ya köy ve ya belediye ve ihtiyar meclisleri müntehaplarının reylerine müracaat etmek üzere Vali alâkadar kaza ve ya kazalarının idare hey'etlerinden üçer zat intihap ederek bir tahkik hey'eti teşkil eder. Tahkik hey'eti en az on beş gün evvelinden tayin ve ilân edeceği günde alâkadar belediye ve köylere müntehaplarını bulundukları belediye ve köyün tayin edilecek bir meclisinde rey vermeğe davet eder. (Reyler belediye intihabındaki usul ve şeraite tevfikân alınacaktır.) Tahkik hey'eti reyler neticesini bir mazbata ile tespit eder. Ve doğrudan doğruya Vilâyet'e gönderir. Tahkik hey'etinin mazbatasını üzerine Vilâyet idare hey'etinin ve Vilâyet umumi meclisinin vereceği karar şurayı devlete teblig olunur. Şurayı devletçe iftirakın nafi olduğuna ve belde veya köy varidatının kendisini idareye ve imara kâfi bulunduğu karar verildiği takdirde Reisi Cumhuriyet tartikma arz olunur.

8 — Beldeler dahilindeki mahallerin ihdası, isimlerinin vaz ve tepdil ve ilgası sınırlarının tadili belediye meclisinin mahalli idare hey'etinin kararları Valinin tasdikî ile kat'ilesir. (Aynen)

9 — Bir beldenin isminin teptili belediye meclisinin ve Vilâyet idare hey'etinin karar ve icra vekilleri hey'etinin tasdikî ile kat'ilesir.

10 — Nüfusunun arazi üzerinde tekâsüfû itibarıyla muhtelif kümelerden

mütesekkil olan belediyelerin nüfusu seksen bini tecavüz eden beldelerde belediye şubeleri teşkili caizdir.

Belediye şubelerinin teşkili veya ilgası, hudutlarının tespit ve tadili aşağıda tarif edilen şekilde olur. Belde dahilinde şube haline geçmesi istenilen belde kısmında sakin belediye müntehaplarının en az yarısından fazlasının imza ile talebi veya belediye meclisinin müracaatı ve teklifi üzerine en büyük mülkiye memuru o dairede intihap hakkını haiz halkın reyine müracaat etmek üzere kaza idare hey'etinden beş kişilik bir tahkik hey'eti teşkil eder. Tahkik hey'eti on beş gün evvelinden tayin ve ilân edeceği günde şube haline geçecek belediye kısmı müntehaplarıyla mütebaki müntehapları beldenin muayyen bir mahallene rev vermeğe dayet eder. (reyler belediye intihabındaki usul ve şeraite tevfikân alınacaktır.) Tahkik hey'eti reylerin neticesini bir mazbata ile tesbit eder. ve doğrudan doğruya Valiye gönderir. Tahkik hey'etinin mazbatasını üzerine Vilâyet idare hey'etinin verdiği karar şurayı devletin mütalâası veicra vekilleri hey'etinin tasvibi üzerine Reisi cumhurun tasdikîyle kat'ilesir.

11 — Bir köyün münferiden veya aralarında fasılasız arazi irtibatı olan bir kaç köy veya köy mahallerinin birleşerek bir belediye idaresi tesis etmesi için nüfusları mecmuunun iki binden fazla olması ve köy veya mahalle ihtiyar meclisi müntehaplarının en azından fazlasının imzalı bir mazbata ile mahalli enbüyük mülkiye memuruna müracaat etmesi ve belediye idaresi tesisi için kâfi varidata malik bulunmaları muktazidir. Bu şeraiti haiz oldukları

takdirde yedinci madde ahkâmı tatbik olunur .

12 — Dördüncü , beşinci , altıncı , yedinci , sekizinci , dokuzuncu , onuncu maddelerde bildirilen karar kat'ileşme tarihini takip e 'en mali senesinin başlangıcından itibaren tatbik olunur . Ve tatbikinden en az bir ay evvel mahalli en büyük mülkiye memuru tarafından gazetelerle ve diğer vasıtalarla ilân olunur . Kat'ileşme tarihinden itibaren beş seneye geçmedikçe tadilat yapılamaz .

13 — Her Türk nüfus kütüğüne yeri olarak yazıldığı beldenin hemşerisidir . Hemşerilerin belediye işlerinde rey e , intihaba , belediye idaresine iştirake ve belde idaresinin devamlı yardımlarından istifadeye hakları vardır .

14 — Belediye sınırı içinde oturan , bulunan veya ilişkisi olan her şahıs belediyenin kanununa ? nizam ve talimatına müstenit emirleri ve hükümlerini tutmak ve yapmak , vergi resim , harç , ücret ve aidatlarını vermekle mükelleftir .

İkinci fasıl

Belediyenin vazife ve salahiyetleri

15 — Belediye idarelerinin vazifeleri şunlardır .

1 — Umuma açık olan yerlerin temizliğine , intizamına bakmak .

2 — Yenilecek ve içilecek şeylerin yapıldığı ve satıldığı yerleri kontrol etmek .

3 — Yenilecek ve içilecek şeylerin sıhata muzur surette bozuk , ekşimiş veya karışmış olanlarını musaddre etmek veya bunlardan tahlil neticesinde kadar muhafazası lâzım gelenlerini neticeye kadar muhafaza etmek .

4 — Umumun yiyecek içmesine , yatıp kalkmasına , taranıp temizlenmesine , eylenmesine mahsus (lokanta , birahane , gazino , meyhane han , otel , hamam ve emsali yerlerin ve bu yerlerde satılan ve kullanılan şeylerin temizliğine sıhhiyetine ve sağlamlığına dikkat etmek ve kanun ve talimat mucibince bu gibi yerlerin işletilmeleri için gece ve gündüz açık kalmalarına ve inzibati esbaba nazaran zabıtaca verilecek ruhsat üzerine sınıflarına ve tarifelerine göre bunlar için ruhsatname vermek ve açık ve kapalı

bulunacağı saatleri mahalli zabıtasının mütalaasını aldıktan sonra tayin eylemek , ücret tarifelerini tetkik ve tasdik etmek ve bu gibi yerlerde iş çeviren ve çalışanlardan ehliyet ve sıhhatları müsait ise işlerine izin vermek ve menetmek .

5 — Sari insan ve hayvan hastalıklarının yayılmasının önüne geçmek , bulaşık hastalığa tutulan ve yayılmasına vasıta teşkil eden hayvanları kanun ahkâmı dairesinde tecrit ve imha eylemek hususunda hükümet teşkilatıyla teşriki mesai etmek .

6 — Emvatı muayene etmek ve define ruhsat vermek ve belediyenin irae eylediği mezarlıklardan gayrı yere emvat defnettirmemek , ücretle ve ücretsiz olarak cenazeleri sıhhi şerait dairesinde tecrit ve tefin , nakl ve tedfin etmek ve ya bunların gömülmesine ruhsat vermek , belediye mezarlıkları tesis ve idare etmek ve hayvan laşelerini yakıtmak ve ya gömdürmek .

7 — Belediye salhanesinde gayrı yerlerde hayvan kestirmemek , kesilenleri musadare etmek .

8 — Belediye depolarından gayri yerlerde kar ve nizam ve talimatla muayyen maddar ve şerait haricinde (kabili iştiat ve kabili ihtira) yanan maddeler bulundurmamak bulunanları zapt ve musadere etmek.

9 — Mürebbiye, sütüne, hizmetçi, ahçı, çamaşırcı, uşak, hamal, şoför, arabacı, kayıkçı, berber, mevadî gıdaîye satıcısı, sühanelere hizmet edenlerle süt satanlarda emsali ve halkla temas eden hizmet erbabı işçilerin sıhhi ve fenni muayenelerini yaptırmak, ehliyet ve sıhhat vesikaları alanların işlemelerine izin vermek ve bunları daima tescil ederek müseccel olmayanları menetmek.

10 — Belediye hududu dahilindeki deniz göl ve nehirlerde belde sınırı dahilinde münhasır olmak üzere icrayı seyrüsefer eden istimbüt, motorbot ve her nevi kayık ve mavna ve salapurya gibi merakibi sagirei bahriye ile hususi sandal ve kayıklar ve karada belediye hududu dahilinde umuma mahsus mahallerde seyrüsefer eden yük araba ve hayvanları, otomobil, otobüs ve emsali vesaiti nakliyenin seç'amlığına, temizliğine dikkat ederek bunların azami haddi istibatını ve derecei tahammüllerini tespit ve sınıflarını ve numaralarını tayin ve işletenlerin ehliyet ve sıhhatlarını mürakabe ve ücret tarifesine riayetlerini temin edecek tedbir ittihaz etmek ve icabında bunları bizzat temin ve idare etmek ve kavanini mevzua mucibince salâhiyetdar dairelerden verilen vesikalara müsteniden işlemelerini ruhsata bağlamak.

11 — Umuma ait yerlerde gelip geçmeğe, nakliye vasıtalarının işlemesine engel olacak, geçenlere zarar veya rahatsızlık verecek veya kaza çıkaracak ve beldenin umumî temizliğini ihlâl

edecek şeyleri kaldırmak nakliye vasıtalarının nevi ve cinsine göre belde dahilinde azami ve asgari sâr'atını ve işleyeceği, işlemeyeceği duracağı, yavaş gideceği yerleri tayin ve seyrüsefer tarifelerini tanzim ve ilân ve umumi intizamı temin etmek.

12 — Yol, meydan, pazar, iskele ve köprü ve nehirler gibi umuma ait yerlerden bir kısmını mürur ve ubur ihtiyacını tazyik etmeyecek surette ve muvakkaten her harici bir ameliye için işgal veya bir surede işletmek için istimal edecekleri izin vermek ve ruhsatsız işgalleri menetmek.

13 — Alelumum inşaat, tamirat ve ilavat için kanun mucibince ruhsat ita ve ruhsatsız başlanan inşaatı menetmek, kanunsuz yapılan yapıları ve kazalı binaları veya baca ve duvarları yıktırmak, arsalarla yangın yerlerindeki kuyu ve çukurları kapatırmak veya tehlikelerini ref etmek.

14 — Umumun selâmet, sıhhat ve huzur ve istirahatına tesiri melhuz olan imalât, istihsalat, müddehirat ve tesisatın yerlerini, harman, bostan, kabristan, samanlık, anır, pazar, panayır, gaz depoları kömür depoları mevkilerini ve şeraitini evvelden tespit ve ilân etmek ve ona göre ruhsata bağlamak.

15 — Kanun ahkâmına tevfi kan başı boş hayvanları tutmak ve muhafaza etmek.

16 — Hayvan alım ve satımını, aleni müzayedeli gayri resmi satışları mürakabe etmek, umumi yerlerde toptansatılan tartılacak, ölçülecek şeyleri kanun ahkâmına tevfi kan tartmak ve ölçmek ve ölçümle tartı ve ölçü alât ve edevatını ayarlamak ve damgalamak, ayarsız ve damgasızları musadere etmek.

17 — Belediyenin azami fiyat ve ücret tarifelerine ve narklarına riayeti temin eylemek ve riayet etmeyenleri cezalandırmak .

18 — Dilenciligi men etmek .

19 — Metruk ve bulunmuş çocukları, delileri, dı lanmış ve kudurmuşları, sokakta bayılanları, kazazedeleri, yangından çıkanları ve afetzede olanları koruyup gözetmek .

20 — Belediye kanun, nizam ve yasaklarına uymayan, kanunen ruhsata tabi iken ruhsatsız yapılan, beldenin selâmet ve intizam, sıhhat ve huzuru ammesini ihlâl eden şeylere meydan vermemek, meydan verenleri cezalandırmak .

21 — Hafta tatili kanununda mün-deric müstesnaiyetten istifade etmek isteyenlere ruhsat vermek ve ruhsatsız icrayı san'at ve ticaret edenleri diğer ceraimi belediye misilli cezalandırmak .

22 — Belediye hududu dahilinde orman, tarla, harman, bağ, bahçe, koru ve çayır ve me'âları ve alelulum araziyi hasardan muhafaza etmek .

23 — Yangın vukuunu men edecek tedbirler, almak, ateşe karşı ihtiyat için umuma açık yerlerde, imalâthane ve fabrikalarda her dükkânda bulundurulacak tertibatı ve vesaii tayin ve ilân ile ihzar ve ifa ettirmek, yangını tarassut, ihbar ve istihbar için lâzım gelen tesisat ve teşkilâtı yapmak itfaiye tulumba takımlarını ve tekerlekli itfaiye vesaitini her an ihliyyaca yarar halde bulundurmak, beldeyi tehdit edecek orman hariklerine karşı kazma kürek, balta ve saire gibi vesaiti itfaiye bulundurmak, beldenin icap eden mahallerinde itfaiye hauzları ve sarnıçları yaptırmak .

24 — Sokak, meydan, iskele, köprü edzar panayır yerleri gibi umuma naha-

lleri daima temiz tutmak, yıkmak, temiz sularla sulatmak, kışın çamur ve karları kaldırtmak ve geçenlerin kaymamasını temin etmek .

25 — Umumi ve hususi yerlerin süprüntülerini sıhhi vasıtalarla toplatmak ve kaldırtmak ve ifna etmek .

26 — 28 nisan 928 tarihli ve 821 nümerolu sular kanunu mucibince su getirtmek, suları sıhhi, temiz tutmak

27 — Evlerde, bahçelerde, tarlalarda ve umumi yerlerde su birikintilerini kurutmak ve kurutturmak

28 — İhtiyaca göre ücretli ve ücretsiz bevilhaneler ve halâlar yaptırmak

29 — Umumun yiyeceği, içeceği ve kullanacağı şeylerin ve içinde yatıp kalkacağı, barınacağı veya bineceği çalışıp işliyeceği veya hayvanatını koyacağı yerlerin sıhhi şeraite uygun olmasını temin etmek .

30 — Kanununun ve belediye yasalarının mecburi tuttuğu ahvalda veya ihtiyari olarak müracaat vak' olduğu takdirde harçlı veya harçsız insa, hayvan eşya ve emlak hakkında muayenei tıbbiye baytariye, tahlilatı kimyeviye ve yafiz-yolojiye ve şeraiti sıhhiye raporları vermek

31 — Beldenin harita ve kadastro ve şekli müstakbel planlarını yaptırmak ve en az beş senelik bir mesai ve imar programı hazırlamak .

32 — Beldenin sokak ve meydanlarının plana uygun olarak tanzim ve islah etmek, sınıflarını isimlerini, numaralarını tayin etmek ve ona göre ağaçlamak döşemek, aydınlatmak, süslemek duracak sığınacak, eğlenecek, yerler yapmak ve bunları hüsnühalde muhafaza etmek.

33 — Beldenin plana uygun olarak umumi mecraalarını yaptırmak ve tamir etmek .

34 — Belediye bahçeleri, fidanlıkları, çocuk bahçeleri çocuklar ve gençler için oyun ve spor yerleri yapmak belediye koruları yetiştirmek ve bunları güzelce korumak ve işletmek .

35 — Fakir ailelerin ikiz çocuklarına alelümüm öksüz ve fukara çocuklarına ye kimsesiz çocuklara pzra , hekim . 'ağ yeme, içme, giyinme ve barınma ve tahsil ve terbiye cihetinden yardım etmek . (kanuni medeninin 17 inci maddesine tevfiikan anasız, babasız muhtağ çocukları infak etmek belediyeler için mecburidir . Fakir hastalara mecenan bakmak, ilaç vermek, fakir cenazelerini mecenan kaldırmak, âlil işten aciz olupta bakacak kimseleri olmayanlara bakmak .

36 — Belediye dairesi yapmak ve halk için kütüphane açmak.

37 — Belediyelere ait suları, çeşmeleri, sebilleri, harkları, havuzları, su mukassım mahzenlerinin vaziyetlerini tanzim ve idare etmek.

38 — Belediye dahilinde umuma mahsus iskele, rıhtım ve köprülerini plâna göre inşa ve idare etmek.

39 — Yangın yerlerini ve mahalle haline getirecek yerleri kanun dairesinde tanzim ve inar etmek. Ve alelümüm inşaat, tamirat ve ilâvat plânlarını kanuna tevfiikan tetkik ve tatbik ettirmek.

40 — Tehlikeli tesisat ve telvirati elektrikiye ve ziya ve makine motör ve inbiklerin kazan ve ocakların gerek ilk önce gerek sonra tattanandan ve muntazaman fenni muayenelerini icra etmek ve etrafındakilerin sıhhati ve huzur ve rahatı üzerine fena tesir icra edip etmediklerini tetkik eylemek ve zararlarına mani olmak.

41 — Kanunun mecburi ittutduğu ahvalde ve ya ihtiyari olarak müracaat

vuku bulduğu takdirde her nevi inşaat ve tesisat için muayeni fenniye raporları ve şahadetnameleri vermek ve yahut mezkûr tetkikatı yapacak müesseseye malik değilse en yakın bir müessese vasitasiyle bu işleri temin etmek.

42 — Fenni mezbaha yapmak ve işletmek.

43 — Belediye gazhaneleri ve her nevi mevadî müstaile depoları yapmak ve işletmek.

44 — Meydan paralarını ihdas ve idare etmek.

45 — Alelümüm fiyatları talip etmek ve ekmek, un, et ve kömür gibi hava-yıcı zaruriye üzerine ledelicap azami fiyat koymak, ihtiyaç halinde istoklar yapmak belediye satış mahalleri yapmak halka hayatı ehvenleştirmek.

46 — Umumun göreceği yerde her türlü vesaitle ilân işini bizzat ve ya bilvasita idare ve mürakaba etmek.

47 — Doğrudan doğruya veya alâ-kadarlar tarafından müracaat üzerine gaz, su, elektrik sarfiyatını müş'ri saat ve aletleri veya taksimetroları teftiş etmek.

48 — Onuncu fıkradaki vesaiti nakliyyeyi tahrir etmek ve bunların alım satım, idhalât ve ihracat, zayyat ve tezyidat vukuatını yürütmek.

49 — Yersiz yurtsuz garipleri yerleştirmek ve bunlardan işe muktedir olmıyanları masrafı mensup oldukları belediyeye ait olmak üzere memleketlerine göndermek .

50 — Belediye varidatını tahsil etmek .

51 — Belediye hizmetleri için iktiza eden masrafları tesviye etmek.

52 — Belediye emval ve akaratını idare etmek .

53 — Fakir insanlara ve hayvanlarına meccanen veya ucuz ilâç verecek eczane, ücretli ve ücretsiz muayenehane, dispanser vücade getirmek ve işletmek .

54 — Muaveneti sıhhiye merkezleri, ve çocuk klinikleri vücade getirmek ve işletmek .

55 — Beldenin ihtiyaçla mütenasip, insanlara ve havanlara mahsus ücretli ve ücretsiz belediye hastanesi tesis etmek ve işletmek .

56 — Gençler için mahalli ihtiyaçla mütenasip şitadyumlar tesis etmek ve işletmek .

57 — Yetimhane, acezehane, doğum ve emzirme evleri tınarane, tep'irhane vücade getirmek ve işletmek .

58 — Belediyeye ait yarış yerleri tesis etmek ve işletmek .

59 — Belediyeye ait eğlence yerleri tesis etmek ve işletmek .

60 — Bulunan yerlerde ihcalar ve her nevi istihmam müesseseleri açmak veya açılmasına ruhsat vermek ve nezaet etmek .

61 — Her nevi et , balık , yağ , zeytin yağı , peynir , sebze ve meyva gibi muhafazası ve bey'i şerait ve teka-yyülatı sıhhiye ve baytariye'ye tabi olması lâzım gelen yenecek şeyin satılacağı halleri tesis ve idare eylemek , mevalı mezkûrânın müzayede ve toptan ve perakende satışlarını belediyenin nezareti altında buundurmak .

62 — Belediye tiyatrosu , sineması belediye oteli ve gazinosu halk müzeleri ve hayvanat ve nebatat bahçeleri yapmak ve idame etmek ve yaptırıp işletmek .

63 — Zahiye pazarları ve ardiyeleri yapmak ve işletmek .

64 — Buz fabrikası , kar kuyuları soğuk hava mahzenleri , umumi su

depoları , belediye sũthaneleri yapmak ve işletmek .

65 — Mahrukut pazarları ve ardiyeleri yapıp idare etmek .

66 — Mahsulât ve masnua , sergi , pazar ve panayırları ve müzeleri kurmak ve işletmek .

67 — Mezat salonları açmak ve işletmek .

68 — Belediye ve malzemei inşaie fabrikaları vücade getirmek ve idame etmek .

69 — Belediye firmaları yapmak ve işletmek .

70 — Belediye müessesatının muhafazası altında bulunan emtea , ü erine itibar ve ikraz muamellesi yapacak müessesat vücade getirmek .

71 — Ucuz belediye meskenleri yapıp satmak ve belediye namına inşaat yaparak icar eylemek , beldenin inkişaf ve tevessüe müstait mahallerinde arazi satın alarak yeni plâna göre tanzim etmek ve yeniden inşaat yapmak isteyenlere satarak ihtikâra mani olmak , ve aleldumum icar ve isticar muamelatını kanun dairesinde takip ve teftiş etmek .

72 — Şefkat , tasarruf , belediye memur ve müstahdemlerine tekaüt sandıkları tesis ve idare etmek , şehir bankaları açmak .

73 — 9 Kanunusani 926 tarihli ve 710 nümerolu kanunun tayin eylediği mevat haricinde belediye piyankoları tesis etmek .

74 — Yoksul evleri yapmak ve idare etmek .

75 — Muhtacine iane sandıkları tesis ve idare etmek , emvali menkule terhin sandıkları tesis etmek ,

76 — Zabıta belediye memuru ; belediye fen memuru yapı kalfası , yapıcı ve muhtelif meslek ustaları gibi beldenin

ve belediye idaresinin muhtaç olduğu meslekler erbabı yetiştirilmek üzere kurslar ve dersler ve gece ve cuma dershaneleri ve ikmal ve ısrak mektepleri ve evkadını ve hasta bakıcı mektepleri açmak ve idare etmek .

77 — Müstahdemin için iş idarehaneleri tesis etmek .

78 — Bulunmuş eşyayı sahibi zuhurna kadar muhafaza etmek bir sene zarfında sahibi zuhur etmeyenleri satın bedelini emaneten belediyeye irat kaydetmek .

79 — Ceza kanununun 64 üncü maddesinde gösterilen ef'ali vaz etmek .

80 — Belediye meclisi tarafından tayin olunacak saatlerden sonra geceleri çalgı çalmayı menetmek .

81 — Belediye meclisi tarafından tayin olunacak muayyen saatlerden sonra belediye hemşerilerinin huzurunu ihlâl eden çan ve davul çalınmasını vapur ve fabrika düdüklerini men ve otomobil korna ve fenerleri için tahdidat vaz etmek .

82 — Seyrüseferi tanzim için talimatnameler hazırlamak .

83 — Umumi çamaşırhaneler vücuda getirmek .

84 — Fabrika ve darülmesailerle amele meskenlerini teftiş ve buralar için muktezi şeraiti sıhhiyeyi temin edecek talimatnameler yapmak .

85 — Tarihi ehemmiyeti haiz olan eserler , abideler ve heykellerin muhafazası ve hasardan vikayesi .

86 — Tarihi, bedii, sıhhi ehemmiyeti olan beldelerde şehir veya kasabanın tarihini mütebassıslara tetkik ve neşretmek, ve şehirler ve kasabalar hakkında rehberler neşrelemek ve tersimat her'etleri tayin etmek ve o şehirler ve kasabalara seyyah celbi için tedbir almak .

16-1 — On beşinci maddenin bir ilâle

dördüncü fıkralarında sayılan vazifeler her belediye için mecburidir .

2 — On beşinci maddenin elli beşinci fıkrasında izah olunan vazaif varidatı elli bin liradan fazla olan belediyeler için .

3 — On beşinci maddenin elli beş ve elli altıncı fıkralarında izah olunan vazaif varidatı iki yüz bin liradan fazla olan beledizeler için .

4 — on beşinci maddenin 57 , 58 , 59 üncü fıkralarında izah olunan vazaif varidatı beş yüz bin liradan fazla olan belediyeler için mecburidir .

17 — On beşinci maddenin 63 ilâ 84 üncü fıkralarında tadat olunan vazaif belediyeler için ihtiyaridir .

18 — On altıncı maddenin 2 , 3 , 4 üncü fıkralarında yazılan mecburi vazifeleri ifa için vazifedar olan belediyenin varidatının yüzde onu tahsis ve tasarruf edilmek şartıyla en çok on iki sene zarfında muktazi tesiat vücuda getirilecektir .

19 — 1 — Belediye idareleri kanunun kendilerine tahmil ettiği vazife ve hizmetleri ifa etmek şartıyla belde sakinlerinin müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tesviye edecek her türlü teşebbüsâtı icra ve tesiat vücuda getirebilirler . Kanunların eşhası hükmiyeye verdiği serbestii sayıamele ve serbestii tasarrufattan istifade ederler .

2 — Beldenin ve belde halkının selâmet ve sıhhatını ve refahını temin ve belediyenin intizamını hâleden vikaye maksadiyle cümhuriyet kanunlarının tahmil eylediği salâhiyete müstemden emirler vermek ve belediye yasakları koymak ve infaz ettirmek , hilâfına hareketleri gürülenleri cezalandırmak .

3 — Kavanini mahsusa mucibince belediyelere tahsis edilen rûsum ve teka-

lîfî tarh ve tahsîlî emval kanununa tefvîkân cîbâyet etmek .

4 — Beldenin sınırı dahilinde kalan sahîpsiz araziye ve keزالık sınırı dahilinde ülûnân nehir ve göllerle deniz aksamına kavanin ve usulü mevzuası dairesinde tasarruf etmek , kanunu medeninin 636 ve 641 inci maddeleri mucibince devletin milki addolunan yerlerden belediye hududu dahilinde bulunanların tasarrufu belediyyeye devr ve terkedilmiştir .

5 — Müktesep hukuka hâlel gelmek üzere belediye sınırı dahilinde :

A — Beledîyyeye ait su , hava gazı , elektrik , tramvay tesîsatı ve işletmesi .

B — Göl , nehir , haliç , körfez , buğaz ve sevhilî mütecavîre vapurları nakliyatı , buz imalî , su depoları , mezbaha , bağırsakhane , teşettüthane te'sîsatı ve çöpleri paçavra ve kemi kleri toplama ve bacaları temizleme teşkilâtını bizzat ve biliştirak veya bilimtiyaz idare etmek , e tirmek .

6 — Beledîye hududu dahilinde muayyen mevkiler arasında omnibüs gibi yolcu ve yük başına ücret alan nakliye vasıtalarının işletilmesine , umuma ait

suların ihtiyaçtan fazlasının hususî istih-salâtta kullanılmasına ve satılmasına , hususî mahiyette elektrik tesîsatı gibi işle-rin yapılmasına ilâ . İnhisarı te-zammın etmemek üzere ruhsat vermek .

7 — Beledîyyeye ait hizmetlerin ifası zımnında şahsî hükmî sıfatıyla belediye sınırı dahil ve haricinde menkul ve gayrı menkul mallara tasarrufa , bey ve şaraya icar ve isticara ikraz ve istikraza , teberruat kabulüne ve emsali kuyudat ve teahhüdatı medenîyyeyi ifaya ve davaya ve sulh ve ibraya ehil olmak .

8 — Beledîye daireleri ve bahçeleri ve hastane ve dispanseri gibi beledîye-nin umuma ait hizmetlere mahsus emlakî emlak vergisinden müstesna bulunmak ,

9 — Beledîye emvalini zimmetine geçirenler devlet emvalini zimmetine geçirenler gibi takip olunmak .

10 — Beledîyece alınacak , verilecek , menkul ve gayrı menkul emvalin mü-bayası fûruhtî , mübadelesi icarî , imalî , müzayede , münakasa ve ihalesi usulü muhasebesi tanzim edilecek nizamlara tabî olmak . Beledîye haklarını ve sa-lahiyetlerini kanunların vaz ettiğî kuyut ve şerait dahilinde kullanır .

Üçüncü fasıl

Belediye meclisi

Ar teşkilâtı

20 — Beledîye meclisleri intahap devreleri dört sene olmak üzere intahap hakkını haiz hemşeriler tarafından doğrudan doğruya arayı umumiye ile intihap olunur .

Beledîye meclisi intihaplarında yük-sek tahsil görmüş olan müntehipler iki reye sahiptirler .

21 — Kadın , Erkek nüfus iki bin ile üç bin arasında olan beldelede belediye meclislerine on üç , kadın erkek nüfusu üç binden beş bine kadar olan beldelede belediye meclislerine iki , binden yukarı her beş yüz nüfus için za-mimeten bir âza , kadın erkek nüfusu beş binden on bine kadar olan belde-

lerde belediye meclislerine beş binden yukarı her bin nüfus için zamimeten bir aza kadın erkek nüfusu yirmi binden elli bine kadar olan beledelerden belediye meclislerine yirmi, binden yukarı her beş bin nüfus için zamimeten bir aza, kadın erkek nüfusu elli bine kadar olan beldeerde belediye meclislerine yirmibeş binden yukarı her beş bin nüfus için zamimeten bir aza, kadın erkek nüfusu elli binden yüz bine kadar olan beldelerde belediye meclislerine elli binden yukarı her bin nüfus için zamimeten bir aza, kadın erkek nüfusu yüz binden yukarı olan beldelerde yüz binden yukarı her yirmi beş bin nüfus için zamimeten bir aza intihap olunur.

22 — Belediye şubelerine ayrılan beldelerde meclis azası miktarı beldenin umumî nüfusuna nazaran baladaki nispet dahilinde tesbit olunduktan sonra şubelerin her birinin umum belde nüfusuna nazaran olan nüfus nisbeti üzerinden hesap edilmek şartıyla her şube dahilinde müntehipler tarafından intihap olumacak belediye azası miktarı mahalli en büyük Mülkiye memuru tarafından tesbit olunur.

B : belediye intihabı hakları

23 — Belediye intahabında rey sahibi olmak için:

- 1 — Türk vatandaşı olmak.
- 2 — Hemşeri olmak.
- 3 — Hidematı ammeden memnu ve mehur olmamak.
- 4 — 25 Yaşını bitirmiş erkek olmak.
- 5 — Türkçe okur yazar olmak.
- 6 — Belediyeye ait bir işin mukabil veya müteahhidi veya bunların kefil ve şeriki veya bu cihetlerden borçlu bulunmamak.
- 7 — Hidematı ammeden mahrumiyet cezasıyla mahkûm olmamak.
- 8 — Silâh altında bulunmamak şarttır.

(Manevre ve talim için ihtiyat zabıtanın silâh altına alınması müstesnadır).

25 — Bilumum devlet memurları ve hakim sınıfında bulunanlar ve belediye bütçesinden memuriyet maaşı veya ücret alanlar, vazifeten din işleriyle meşgul olanlar vazifeleri mıntakası dahilinde aza intihap olunamazlar.

26 — Meb'usluk ve Encümeni daimiyi vilâyet azalığıyla meclis azalığı sıfatları bir zat uhtesinde birleşemez. Bu evsafı haiz bir kimse belediye meclisine aza intahap olunduğu ve belediye intahabının neticesinin kendisine tebliği tarihinden itibaren üç gün zarfında hakkı tercihini kullanmadığı takdirde belediye azalığını reddetmiş sayılır. Kezâlık belediye meclisinde aza iken meb'usluğa ve ya Encümeni daimi azalığına intahap olunan kimse intahabatı vakaa neticesinin tebliğinden itibaren üç gün zarfında hakkı tercihini kullanmazsa belediye meclisi azalığından istifa etmiş sayılır.

27 — Baba ile oğul ve manevi oğul, dede ile torun, kardeş ile kardeş, kain peder ile damat, kain biraderle enişte, amuca yahut dayı ile yeğen bir mecliste birleşemezler.

Bir mecliste birleşmesi caiz olmayanlar intahap edilmiş bulunduğu takdirde en ziyade rey kazanmış olan reyler müsavi ise tahsil derecesi yüksek olan, buda müsavi ise daha yaşlı olan azalık sıfatını alır. İntahaptan sonra sıhriyet peyda edenler - intahabın taalluk ettiği devreye münhasır olmak üzere) azalık sıfatını muhafaza ederler.

28 — Belediye meclisi azalığına ve ya belediye meclisi tarafından beldenin umranına ve sıhhi işleriyle umuru Hayriyesine mütaallik tercih edilen fahri bir vazifeyi sıhhi esbap veya beldenin mu-

farakate mecburiyet veya son sekiz sene zarfında iki senelik meclis azahlığı veya fahri belediye vazifesini deruhte etmiş olmak gibi bir mazereti olmaksızın ifadan imtina edenler belediye meclisi kararıyla dört sene için yeniden âza intahap olunmak hakkından mahrum olurlar . Belediye meclisinin bu husustaki kararına razı olmayan alâkadarın kararın usulen tebliği tarihinden itibaren bir ay zarfında mahalli mahkemei asliesine, bulunmayan yerlerde sulh hakimine müracaatla meclis kararını istinafa hakları vardır, Mahkeme veyahut sulh hakimi kararı kat'idir.

29 — Belediye reisleri veya belediye âzası riyaset ve meclis azahlığından çekilip üzerinden altı ay geçmedikçe mensup olduğu belediye aleyhine münferiden veya müstereken dava vekâleti deruhte edemez . Mensup olduğu belediye bütgesinden maaşlı vevâ ücretli bir vazifeye tayin edilemez Münferiden veya müşareket suretile mensup olduğu belediyeye ait bir iş taahhüt eyleyemezler. Belediyesi veya belediye âzası avukatlık kanununun 9 uncu maddesi mucibince reislik ve azalık müddeti esnasında vaz'iyet etmiş bulundukları ve itayü rey eyledikleri mevada mûtaallik daviyi kabulden memnudur.

30 — Aza olmak için lâzım gelen şartlardan her hangi birine hâle geldiği takdirde âzalık sıfatı zail olur . Ancak âzalık sıfatını her hangi bir suretle zevaline âzadan birinin müstafî addine veya istifanın kabulüne belediye meclisi karar verir.

7 — İntahap Muamelâtı

31 — Belediye meclisi intahabı Eylül ibtidasından başlar Teşrinî evvel 20 sinde bitmiş olur. Fesih ve iptal ve istifa suretiyle meclis vaktinden evvel

dağılırsa yeni meclisin intahabı tebligat tarihinden itibaren bir ay zarfında başlar ve bu takdirden intahap muamelâtına ait müddetler intahabın başladığı günden hesap ve belediyece ilân olunur.

32 — İntahap senesi Eylül ayı girince intahap işinin icrasına bakmak üzere belediye reisi ve ya Şehremini veya belediye şube Müdürleri tarafından her mahallenin muhtarına . teskere ile haber verilerek belediye intihap hakkını haiz her mahallenin tercihan okur yazar komşularından en az ikişer kişi istenir. Her mahallenin ihtiyar meclisi muhtarm riysetinde toplanıp re'yi hafi ile istenilen adette komşuları seçer. Mahallelerden seçilenler her kaç kişiye balığ olursa olsun cümlesi belediye dairesine veya belediye şubelerine davet olunup en az üçte biri hazır olduğu halde cümlesinin ismine kur'a çekilerek içlerinden kur'a sırasile en çok on ve en az beş ve belediye şubelerine ayrılan belediyelerin her belediye şubesi için keza en çok on ve en az beş kişi ayrılır .ve bu suretle her beldede bir , müteaddit belediy şubelerine müntesem beldelerde belediye şubelerinin adedi kadar intahap encümeni teşkil edilir .

Belediye intahabının teşkili için beldenin veya belde şubelerinin nüfusu beş yüzden aşağı olmamak üzere intahap şubelerine tefriki caizdir, Bu takdirden mahallelerden seçilen zevat arasında intihap edileceklerin mikdarı ve her intahap şubesine kaç zat tefrik edileceği belediye meclisi kararı ve mahalli en büyük Mülkiye memurunun tasdikıyla tesbit olunur . şube taksimatına dair olan kararlarda şubelerin her hangi mahalle ve sokaklardan müteşekkil olduğu tasrih olunmak muktezidir , İntahabat şubeleri hakkında mahalli en büyük mülkiye mem-

urunun tasdikına iktiran eden belediye meclisi kararı intahabattan en az altı ay evvel mahalli gazetelerle ve diğer vasıtalarla ilân edilecektir . İntahabat şubeleri intahap encümenlerine ayrılan zevatın mukdarı en az beş olacak ve bunlara riyaset etmek üzere belediye meclisi âzasından kimse bulunamazsa aralarında birinin riyasete intahap edeceklerdir . Belediye meclisi âzasından kimlerin hangi şubelere riyasetedeceklerin belediye meclisi tarafından kur'a ile tayin olunur .

intahap encümeni âzâhğı için ismine kur'a çıkanlardan istifa eden veya istifasız encümen eğelmeyen ve yazılan davetnameye icabet etmeyen bulunursa anın yerine kur'a sırasile diğerleri davet olunur . İntahap encümenine belediye reisi veya Şehremini veya belediye şube müdürleri veya vekilleri riyaset eder . Âzanın sülûsanı ictima ve ictimaa iştirak edenlerin nısfından bir ziyadesinin re'yi inzınam etmedikçe encümen kararları muteber olmaz . İntihap encümeninin sayfeleri numaralı ve idare hey'etinden tastikli bir zabıt defteri bulunur . Ve muamelat mukarreratı zabıtları bu deftere derc ile reis ve âzalar tarafından imza olunur .

34 — İntihap encümeni marifetüle âza intihabında bir ve iki rey vermeğe hakkı olanların ve âza intihap olunmağa selâhiyet bulunanları nufus dairelerinden ayrı ayrı birer defteri istenilerek teikik edilir . Badattetkik ihzar olunan intahap defterlerinin suretleri hükümet ve belediye daireleri kapılarıyla umumun görebileceği diğer yerlerde tatil günleri hariç olmak üzere altı gün müddetle talik edilir .

35 — Defterler talik edilmeden beş gün evvel defterlerin gangi gün asılacağı kaç gün asılı kalacağı , defterde yazılı olup olmayanların hangi güne

kadar itiraza hakkı olacağı ve hangi günden itibaren itiraz ve istinaf kabul olunmayacağı ve intahabın hangi gün başlayacağı ve kaç gün devam edeceği ve her mahalle munteliplerinin hangi günlerde rey vermeğe gelmeleri iktiza edeceği ve intahap sandığının nereye vaz edileceği matbuat ile , umumun görebileceği yerlere talik edilecek varakala ve çarşı ve pazarda tellallar ve mahallelerde muhtarlar marifetile halka ilân ettirilir .

36 — Defterlerin asılı kaldığı altı gün zarfında munteliplerin isimleri , hüviyetleri bir ve iki rey hakkının derecesi defterlere yans veya mükerrer yazılmış veya hiç yazılmamış olduğuna dair ileri sürülecek itirazlar intihap encümenince dinlenilir . İşbu Encümen kararla lâzımgelen tashihat yapılır . İntahap encümenince itiraz varit görülmediği takdirde reddi mutazammın kararın sureti muterize verilir , Defterler asıldığıının altıncı günü akşamı gün batarken kaldırılır . Ondan sonra bir itiraz iddiası dinlenmez . İntahap encümeni selâhiyeti dahilindeki tashihatı Eylülün son günü akşamına kadar bitirmeğe mecburdur .

37 — İntahap encümenin kararına razı olmayanların kararın usulen tebliği tarihinden itibaren üç gün zarfında mahalli mahkemei asliyesine , bulunan yerlerde sulh hakimine encümeni intihap kararı suretile birlikte müracaatla istinaf etmeye hakları vardır . Bu müddet bitikten sonra istinaf hakkı kalmaz . Mahkeme istinaf iddialarını altı gün zarfında kat'i bir karara rapteder .

38 — Rey varakalarının bir günde sandığa atılması kabil değil ise rey varakalarının sandığa atılması için kaç

gün mühlet verileceği ve son günde hangi saate kadar rey varakalarının kabul edileceği belediye meclisinin kararı ve mahalli en büyük Mülkiye memurunun tasdiğiyle tayin olunur.

39 — Rey varakalarının sandığa atıldığı salonda rey varakalarının kabulü devam ettiği müddetce rey hakkına malik olanların listesi salon dahilinde divarda asılı duracaktır.

40 — Sandığa rey pusulaları atılmaya başlamazdan evvel intahabı Encümen resisi âzalara ve sair hazır bulunanlara sandığın boş olduğunu gösterdikten sonra kapatarak dört tarafını sicim ile bağlayıp düğüm yerlerini balmumu ile mühürler.

Sandığın başka başka anahtarla açılır. İki kilidi üzerinde ince bir mektup sığacak kadar bir yarığı bulunur. Sandığın busuretle kapandığı andan itibaren 41 inci maddedeki tarifler veçhile açılacak zamana kadar kilidli kalacak olan sandığın bir anahtarı intahabı encümen reisinde, diğeri mütebaki âzânın en yaşlısı bulunan zatın nezdinde muhafaza olunur.

Intahabın devam ettiği günlerde akşamları pusula vaz'ına mahsus yarık encümen huzurunda bir kâğıtla kapatılarak dört tarafı reis ve üç âza tarafından balmumu ile mühürlenir. Ve sabahları yine Encümen huzurunda açılır.

41 — Her müntahip kendi reyini getirib intihap sandığına bizzat atmakla mükelleftir. Hiç bir sebep ve suretle başkasının namına intihap pusulası sandığa atılmaz. Bir ve iki reyli intihap pusulaları ayrı ayrı renklerde tabettirilir. Bunlara müntahibin ismi, adresi, iezası veya mührü konulur. Her müntahibin elinde nüfus, hüviyet cüzdanı olduğu halde intihap Encümeni huzuruna gelerek evvelâ musaddak intihap

defterindeki ismi hizasına imzalaması veya Türkçe okuyup yazmak bilmiyorsa parmak basması ve ondan sonra rey pusulası alınarak orada intihap olunacak âza miktarının iki misli ism yazıp veya Türkçe okuyup yazma bilmeyorsa emniyet ettiği kimseye gene orada yazdırıp sandığa Encümen huzurunda bizzat koyması şarttır. intihap sandığının açılabilmesi için müntahiplerden en az yarısından fazlasının intihaba iştirak etmiş olması lâzımgelir. Sandığa rey atılması için tayin edilecek son günün akşamı müntahiplerden yarısından ziyadesinin iştirak etmemiş olduğu bitetik anlaşıldığı takdirde sandık açılmayarak intihap Encümeni kararla rey atılmak müddeti bir hafta tēmdit ve keyfiyet ilân olunur. Bu müddet hitamında 42 inci madde mucibince sandık açılır.

42 — İntihabın hitamında intihap Encümeni âzasının en az yedisinin huzuruna sandık açılır.

1 — Rey pusulaları renklerine göre sayılarak musaddak defterdeki imzalı ve işaretli müntahipler esamisi yekûnu ile mukayese edilir. Ve neticesi intihap mazbatasına geçirilir.

2 — Yazısı okunmayan pusulalarla seçilenin kim olduğu belli olmayan pusulalar bir tarafa ayrılır.

3 — Âzalık evsafını haiz olmayan isimler bir tarafa ayrılır.

4 — Adedi mürettepten eksik esamiyi ihtiva eden pusulalarda münderiç isimler hesaba katılır. Adedi mürettepten fazla olan isimler sondan tay edilir.

5 — İntihap pusulalarının tadat ve tasnifi bu suretle ikmâl edildikten sonra en ziyade rey kazanandan itibaren sırasile her namzedin kaç rey almış olduğu tesbit edilir.

6 — Müsavi rey kazananlardan tahsili üstün olan, bu da müsavi ise yaşı büyük olan bu da müsavi ise aralarında kur'a çekilerek işbu kur'a da ismi önce giken sırada evvel olur.

7 — En çok rey kazananın itibaren adedi mürettep miktarı isim azalışına ve bunun bir misli de yedek azalışına ayrılır.

8 — Mazbatanın tanzimi üzerine intihap pusulaları tasrif cetvelleri bir zarf konularak, zarf Encümeni intihap tarafından mühürlenir. Ve belediyece evrak kasalarında hıfzolunur.

43 — Madde-i sabıkada muharrer tasnifin hitamında intihap Encümeni tarafından mevaddı atıyeyi ihtiva etmek üzere bir intihap mazbatası tanzim ve mahallin en büyük mülkiye memuruna tevdi olunur.

1 — İntihap ne günü başladığı ve ne günü hitambulduğu.

2 — Sandığın ne zaman ve intihap Encümeni azasından kimlerin huzur ile açıldığı.

3 — Rey pusulalarında muhtelif renkli kaç adet zuhur eylediği ve musaddak intihap defterlerindeki esamiden kaç tanesinin hizasma imza ve işaret vazedilmiş ve kaç ismin hizası boş kalmış olduğu.

4 — Rey pusulalarından kaç adedi ne sebeblerle gayri muteber sayıldığı

5 — Muteber sayılan rey pusulalarının tasnifi neticesinde hangi isimlerin en çoktan en aza doğru kaç rey kazandığı.

6 — Meclis adedi mürekkebine göre azalışı ve yedek azalışına kimlerin ayrıldığı.

7 — İntihabın kanuna muhalif bir şekilde yapıldığı belde hemşehrilerinden biri tarafından ihbar ve iddia edildiği takdirde ihbar ve şikâyetin neden ibaret olduğu.

44 — Teşrinievvelini yirminci gününden evvel gönderilecek olan intihap mazbataları üzerine Kaymakam ve ya Vali tarafından tezkere ile intihap keyfiyeti intihap olunan azalara ve Belediye Reis ve Şehreminiine bildirilir.

45 — İntihap mazbatalarının bir sureti Meclis odasına asılır Azalık ihlâlinde yedek aza sırasile Belediye Reisi tarafından azalışa davet olunur. Bunlar mütebaki müddeti ikmâl ederler. Belediye Meclis azaları tamamen istifa ettikleri takdirde yeni intihabın hitamına kadar Belediye Meclis vazifesi Belediye Encümeni tarafından ifa olunur. Belediye Reisi de istifa etmiş ise muavini, muavin yoksa veya varda oda istifa etmiş ise Vali tarafından bir zat muvakkaten riyaşete ikame olunur.

D. İntihap cezaları

46 — Belediye intihabında makbul mazereti olan rey vermeyenlerden Belediye Meclisi kararıyla bir lira nakti ceza alınır. Mükerrirler hakkında bu ceza her tekerrürde birer misli çoğaltılır. Belediye Meclisinin kararına karşı on gün zarfında idare hey'etlerine itiraz edilir. İdare Hey'etlerinin verdikleri karar kat'idir.

47 — Sahte bir isim ve sıfat takınarak veya intihap hakkından mahrum olduğunu sakhyarak veya selâhiyeti muhtarından fazla rey hakkını haiz görünerek kendisini intihap defterine yazdıranlar bir haftadan aşağı olmamak üzere hafif hapsile cezalandırılır.

48 — Ya bizzat intihap olunmak ve ya başka bir zatı intihap ettirmek kasdile müntehipleri tehdit edenler bir haftadan aşağı olmamak üzere hafif haps ile beraber beş liradan ikiyüz liraya kadar ağır ceza ile mücazat olunurlar.

49 — Reylerin atıldığı sandığı zorla açan veya ihtihap işine ait resmi kâğıt ve defterleri ve intihap Encümeninin tayin ettiği müddet içinde açıkta duran ilânları ve intihap cetvellerini ve rey pusulalarını çalan veya parçalayan veya kalabalık ile intihap işlerini men'edenler hakkında bir aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis ile beraber yirmi beş liradan ikiyüz liraya kadar hafif cezayı nakti hükmlenur .

50 — İntihap Encümeni hey'etden bir veya bir kaç veya hepsi her ne suretle olursa olsun intihabı ifsat ve bitaraflığı ihlâl edecek bir iş yaparlarsa altı aydan aşağı olmamak üzere hafif hapis veya elli liradan ikiyüz liraya kadar hafif cezayı nakti veya bu cezaların her ikisile birden cezalandırılır .

51 — Belediye intihap işlerinde nüfuzu memuriyeti sui istimal eden Hükümet memurları Türk ceza kanunu mucibince cezalandırılırlar .

52 — Yukarıda gösterilen cürümlerin bir kaçını birlikte yapanlar içtima ve cerami halindeki ahkâmı umumiyeeye tabidir . Belediye intihaplarına müteferri hukuku umumiyeeye tabidir . Belediye intihaplarına müteferri hukuku umumiye davalarında mururu zaman müddeti kablelhüküm altı ay badelhüküm bir senedir .

Belediye intihaplarının iptal ve feshi

53 — Belediye intihabatında bu kanunun tarifatına mugayir bir hareket vukuu indetteftiş anlaşıldığı veya intihabatın hitamından itibaren bir ay zarfında her hangi bir müntehip tarafından iddia edildiği takdirde tahkikat neticesi intihabın muallel bulunduğu müeyyit ise evrakı tahkikiye şurayı devlete

tevdî olunur , şurayı devlet tarihi tevdiden itibaren on beş gün zarfında bir karar ita eder , karar intihabın iptali merkezinde ise müddeti bakiyesini ikmal eder ,

54 — Belediye meclisi :

1 — Kanunen muayyen olan içtimaatı adıye ve fevkalâde haricinde toplamırsa .

2 — Kanunen muayyen olan yerden gayri bir mevkide akti içtima ederse .

3 — Kanunen uhtesine mürettep ve zaifi mjadî kanunisi zarfında ifadan imtina eder ve keyfiyeti meclise mevdu işleri sekteye ve taahhura uğrattırsa .

4 — Siyasiyata dair müzakeratla iştigal veya temenniyatı siyasiye izhar ederse .

5 — Belediye azahlıkları birer suretle inhlâl ederek yedek âza bulunmamak dolayisile âzayı meveude miktarı adedi mürettebin yarısından daha az kalırsa , Şehremaneti müteşekkîl olmıyan beldelerde Dahiliye vekilinin emrile , Şehremaneti müteşekkîl olan yerlerde Dahiliye vekilinin inhası ve icra vekilleri hey'etinin kararı üzerine Reisi cümhurun tastikile meclis feshedilir .

Bu takdirde nihayet iki ay zarfında intihap edilecek olan yeni meclis evelki meclisin müddeti bakiyesini ikmal eder .

İçtimalar, Müzakereler, Kararlar

55 — Meclis Şubat, Nisan, Temmuz, Teşrinisani ayları iptidasında olmak üzere senede dört defa adıyen içtima eder . Bütçe müzakeresine tesadüf eden içtima müddeti en çok otüz gündür .

Bu müddetten evel vazifesi hitam bulmadığı takdirde vali on besgünden fazla olmamak üzere müzakeratı temdit edip keyfiyeti dahiliye vekâletine esbabile

bildirir. Mühim ve mustacel bir iş zuhurunda belediye reisinin tahriri daveti vay azadan üçte ikisinin esbabı mucibeli talep ve teklifi üzerine Şehremaneti müteşekkil olmıyan yerlerde Valinin Şehremaneti müteşekkil olan yerlerde Dahiliye vekilinin tasvibi veya resen emrile meclis fevkalâde olarak toplanır, fevkalâde ictimada davavete sebep olan maddeden gayri bir iş müzakere edilemez.

56 — Âdi ve fevkalâde ictimaların ruznamesi belediye reisi ve Şehremaneti olan beldelerde Şehremini tarafından en az bir hafta evel umum belediye âzasının beldedeki adreslerine gönderilecek ve mahalli gazetelerle ve sair vasıtalarla ilân edilecektir. Pek müstacel ahvalde mahalli en büyük mülkiye memurunun tastikile bu müddet üç güne tenzil olunabilir.

57 — Meclisin müzakeresi alenidir. Reis tarafından teklif vukuunda meclisin ekseriyetle kararı üzerine hafı celse akt olunabilir. Müzakereler muntazaman kayıt ve zaptolunur. Zabıtname hulâsalarının her ictima müddetinin hitamını takip eden on gün zarfında mahalli en büyük mülkiye memuru ve Şehremaneti müteşekkil olan beldelerde Şehremini marifetile Vilâyete, Dahiliye Vekâletine irsali ve mukarrarat hulâsalarının ittihazı karar tarihinden itibaren 48 saat zarfında belediye dairesi methalinde ve mahali matbuatta neşir ve ilânı meşruttur.

58 — Belediye meclisinde müzakere olunacak maddeler reis tarafından meclise tevdi olunur. âzadan her biri dahi beldeyeaat vezaif cümlesinden bulunan maddelere dair tekliflerde bulunabilir. Teklif meclise kabul edilirse ruznameye alınır.

59 — Belediye meclislerine belediye reisi veya Şehremini riyaset eder, Reis

meclisi miadı kanunisinde küşat, müzakereleri idare, kararları istihsal ve ilân ve tebliğ ve hitamı mesaiyi beyan eyler. Meclisin her seneye ait ilk ictimada meclis âzası kendi içlerinden bir reis vekili ve lüzumu kadar kâtip intihap eder. Reisin gaybubetinde reis vekili riyaset vazifesini ifa eyler.

60 — Meclis âzası mürettep adedinin yarısından fazla âza hazır bulunmadıkça müzakere icra ve mevcut âzanın yaridan fazlasının reyini inzıam etmedikçe karar ittihaz edemez. Reylerde müsavat vukuunda reisin bulunduğu taraf tercih olunup, âzanın her biri bizzat reyini verir. Bütçe müzakeratında esami tayinile rey verilir. Meclisin çalışma usulü Dahiliye Vekâletince talimatnamei mahsusa ile tesbit olunur.

61 — Belediye reisinin veya Şehremininin bir senelik icraatına dair meclise vereceği raporun kiraati esnasında meclise, münthap reis vekili tarafından riyaset olunur.

62 — Meclis âzasından her biri belediye işlerinden her hangi bir maddede hakkında meclis riyasetine takrir vererek sual irat edebilir. Suale takrir mündericâtı meclis adedi mürettebinin ekseriyetçe varit görüldüğü takdirde ruznameye alınır ve belediye reisi veya Şehremini veya memur edecekleri zevat suale meclis huzurunda cevap verirler. Cevap, meclis mürettep adedinin ekseriyetince kâfi görülmediği takdirde 94-üncü maddenin son fıkrası mucibince muamele olunur.

63 — Belediye meclisi her ictima müddeti için ruznamedeki mesaili tetkik etmek üzere encümen teşkil edebilir. Encümenler meclisin ictima günleri arasında ictima eder, mütalâalarını meclise bildirirler.

64 — Belediye meclisi lüzum gör-
düğü zaman belediyenin umum deva-
rinin bilumum muamelâtını, bilumum
evrak ve defatirini teftiş ve tetkik etmek
üzre kendi âzası meyanından bir veya
bir kaçını bir sene için memur edebile-
ceği gibi senelik varidatı yüz bin lirayı
tecavüz eden belediyeler meclisleri kendi
âzası meyanından veya hariçten daimi
bir hesap müfettişi de tayin edebilirler.
Bunlar teftişat neticesini belediye reisine
ve meclise raporla bildirirler. Bu hesap
müfettişlerinin vazife ve salâhiyetleri
Dahiliye Vekâletince tesbit olunur.

65 — belediye meclisi tarafından lü-
zum gösterildiği takdirde Şehremaneti
olan beldelerde Şehreminleri ve diğer
beldelerde belediye reisi ve belediye
encümen âzası ve devair rüesası bizzat
meclise gelerek izahat itasına mecbur-
durlar.

66 — Meclis reisi meclisin intizam
ve inzibatını temin ile vazifedardır.
Belediye reisi dahili nizamname ahkâ-
mını ihlâl eden belediye âzası hakkında
mezkûr nizamnameye tevfiği muamele
eder. Samiin kısmından nümayiş veya
gürültü yapan her hangi bir şahıs
ictima salonundan ihraca reis selâhiyye-
ttardır. Bu hususta reis belediye zabıta-
sını istihdam edebilir.

67 — Hususi menafii belediyenin
menafiletaaruz eden mesailde alakadar
meclis âzası müzake reye ve reye iştirak
edemez.

68 — Belediye meclisinin müzake-
ratını kayde mahsus olan zabıtnamesi
her müzakereyi müteakip meclis reisi
ve meclisçe âzalar arasından müntehip
kâtipler tarafından imza olunur.

69 — Belediye meclisinin ictimamda
mürettep âzanın ekseriyeti hazır değilse
meclis reisi meclisi en az üç gün sonra

ictima etmek üzere gününü tesbit ve
mahalli vasıtalarla ilân eder. İkinci
ictimada kaç âza hazır olsun mevcut
âza ile müzakere yapılır.

70 — Üç celsede bilâ mazeret hazır
bulunmayan meclis âzası istifa etmiş
addolunurlar.

71 — Meclis aşağıda gösterilen işler
hakkında müzakere icra ve karar ita
eder.

1 — Bütçe ve bir senelik mesai
programı.

2 — Kat'i hesap.

3 — Tahsisatı munzamme veya bü-
tçede tadilat veya fasıldan fasıla mûna-
kale.

4 — İkrazlar, istikrazlar.

5 — Senesi içinde ödenmek şartile
avanslar.

6 — Kanunlarla vazedilmiş olan
belediye vergi ve resimlerine âit tarifesi.

7 — Belediye vergi ve resimlerinin
taalluk ettiği hususat hariçinde belediye
idaresi tarafından ifa olunacak hidemata
mukabil alınacak ücret tarifeleri.

8 — Belediye vergi ve resimleri
kanununun 31, 32 inci maddelerine
tevfiikan duhuliye resmi tarifeleri.

9 — Beldenin müstakbel şekli, umu-
mi imarat programları, mecari hava-
gazı, su, elektrik, tenvirat tesisatı
mesaili.

10 — Bir seneden fazla müddetle
veya on bin liradan fazla bedeli senevi
ile aktedilecek icar ve isticar mukavelatı.

11 — Belediye emvali gayri men-
kulesinden iktiza edenlerin satılması.

12 — Menafii umuma mahsus bele-
diye gayri menkul emvalinin bir hiz-
mete tahsisı, ciheti tahsisinin tebdili
veya akar haline ifrağı.

13 — İvaz mukabilinde vukubulan
teberruların kabulü.

14 — Fevkalâde hizmeti görülen memurine âzami miktarı üç yüz lirayı geçmemek üzere ikramiye verilmesine karar itası .

15 — Müddeabihi bin liradan fazla olup sulhan tesviyesine lüzum görülen meselelerde sulh olmak .

16 — Menafii umuma âit olmak üzere belediye namına verilecek imtiyazat mukaveleleri .

17 — Belediyeye âit ve ihtiyari vezaif cümlesine dahil hidemat ve müessesatın ihdası veya ilgası ve şekli digere kalbı .

18 — Belediye zabıtası talimatının ve kanunen meclisten geçmesi muktazi talimatnamelerin tetkiki .

19 — Kanunen belediyeye mürettep vazife ve salâhiyetler dahilinde olmak şartile reis tarafından tevdi ve âzadan bir veya bir kağı tarafından tevdi ve âzadan bir veya bir kağı tarafından tetkik edilen mevad ve saire .

72 — 71 inci maddenin 1, 2, 4, 7, 9, 15 inci fıkralarında gösterilen işlere ve 18 inci fıkrada mezkûr belediye zabıtasına müteallik talimatnameye âit olmak üzere belediye meclisleri mukarreratı mahalli en büyük mülkiye memurunun ve Şehremaneti müteşekkil olan belde-lerde valilerin mütalâaları alınarak Dahiliye Vekilinin tasvibile meriyet kesbeder, mezkûr kararlar Dahiliye Vekili veya mahalli en büyük mülkiye memurları tarafından bir ay zarfında tastik edilmediği takdirde belediye meclislerinin tetkik talebi üzerine şurayı devlet tarafından üç ay zarfında ittihaz olunacak karar kat'idir .

73 — Yirmi beş seneden fazla bir müddet için yapılacak ikraz veya istikraz kararları Vilâyet idare hey'etinin mütaleası üzerine Valinin tasvibi ve şurayı devletin kararıle iktisabı mer'iyet eder.

74 — 71 inci maddenin 8, 16 inci fıkralarında gösterilen işlere âit olmak üzere ittihaz edilen mukarrerat Şehremaneti olmıyan yerlerde Valiler ve Şehremaneti müteşekkil yerlerde Şehreminleri tarafından Vilâyetin mütaleasile beraber Dahiliye vekâletine iş'ar olunarak Şurayı devletin tasvibile iktisabı meriyet eder .

75 — Belediye meclisleri tarafından ittihaz edilen mukarrerattan 72, 73 74 üncü maddelerde yazılı hususattan gayri mevada müteallik meclis mukarreratı kat'idir . Ancak bu kabil mukarreratın usulen ilanı tarihinden itibaren on gün zarfında Şehremaneti müteşekkil olmıyan yerlerde belediye reisi veya alâkadarlar tarafından vilayete, Şehremaneti müteşekkil olan beldelerde Şehremini veya alâkadarlar tarafından Dahiliye Vekâletine müracaatla itiraz olunabilir, Vilâyete iş'ar edilen itirazat Kaymakamın mütaleası alınarak Vilâyet idare hey'etince on beş gün zarfında ve Şehremaneti olan yerlerde Vekâlete arz edilen itirazlar Valinin mütalâası alınarak şurayı devletçe bir ay zarfında tetkik ve rü'yet olunur . Şurayı devletin kararı kat'idir . Vakı itirazat müracaatı üzerine Vâli meclis kararının iki ay için tatbikının tehirini emredebilir .

76 — Adi ve fevkalâde ictimaat haricinde veya vazife ve salâhiyeti kanuniye hilafında veya devlet kanun ve nizamlarına veya 55 inci maddede muşarrah aleniyet esasına mugayir olarak ittihaz edilen meclis kararları hükümsüzdür . Hiç bir müddetle mukayyet olmıyarak belediye meclislerinin bu kabil mukarreratı Şehremaneti müteşekkil olmıyan mahallerde valinin talebi üzerine Vilâyet idare hey'eti Şehremaneti müteşekkil olan mahallerde belediye meclislerinin bugibi muharreratı alâkadar

vekâletin teklifi ve dahiliye vekâletinin talebi üzerine şurayı devlet tetkik ederek hükümsüz olduklarına karar verir.

77 — Belediye meclislerinin rey ve mütalea beyanına mecburiyetleri kanun ve nizamlarla tasrih edilen hususta mahalli en büyük mülkiye memurunun vaki olan müracaatı üzerine belediye meclisleri rey ve mütalealarını beyana mecburdurlar. Beldenin menafına müteallik işler için belediye meclisleri rüesayı memurini mülkiye vesatatile veya Şehremini marfetile talep ve temennilerini alakadar devlet dairelerine ıblâğ edebilirler. Bu meclislerde siyasetata dair müzakerat, mukarrarat ve temenniyat memnudur.

78 — Belediye reisi veya Şehremini belediye meclisine her ictima devresinin bidayetinde meclis mukarraratının tatbi-katına, belediyenin halî mazisine taah-

hudatı mevcude ve münakidenin sureti ipkısına dair bir senelik mesai raporu verir, meclis rapordaki izahatı mürettep adedinin ekseriyetile kâfi görmezse keyfiyet rapordaki izahat ve müzakeratı aynen ihtiva eden zabıtname ile birlikte müntehap meclis reis vekili tarafından Şehremaneti müteşekkıl olınıyan yerlerde Maliye, Şehremaneti müteşekkıl olan yerlerde Dahiliye vekâletine mazbata ile iş'ar olunur. Bu iş'arat üzerine Vilâyet veya vekâlet hakemdir. Belediye meclisinin ademi kifayet kararı kaza belediye reisi hakkında vali Vilâyet belediye reisi hakkında Dahiliye vekili tarafından tasvib edildiği takdirde belediye reisi veya Şehremini infisal eder. (Şehreminlerinin infisalleri reisi cumhurun tastikile kâfîleşir) tasvib edilmediği takdirde belediye meclisi hey'eti istifada muhtardır.

Dördüncü fasıl

Belediye encümeni

79 — Belediye encümeni belediye reisile müntahap encümen âzasından 91 inci maddede muharrer daire reislerinden müteşekkıldır. Belediye encümeni-nin vazifeten âzası olanların miktarının nisfından az olmak şartile belediye meclisleri tarafından temdit âzası arasından lüzumu kadar fahri encümen azası intihap olunur. Müntahap encümen âzasına belediye meclisince lüzum görüldüğü takdirde belediye meclisinin tayin edeceği miktar huzur hakkı verilir. Belediye zabıtası âmiri ve belediye müfettişleri encümene dahil değildirler.

80 — Encümen, Belediye reisinin veya Şehreminin veya tevkil edecekleri zatın rıyasetinde adedi mürettebin yarı-

sından fazlasının huzurile toplanır ve mevcudun yarısından fazlasının reyinin inzınamile ittihazı karar eder. Encümenin ictima günlerini kendisi evvelce tespit eder. Ve muayyen günlerde muntazaman ictima eder. Encümene havale edilmiş olan evrakın nihayet bir hafta içinde müzakere edilmesi mecburidir.

81 — Encümen hey'eti her üç ay için âzası arasından ikisini muhasebe kuyudat ve hesabatının laakal on beş günde bir muntazaman teftiş ve murakabesine memur edecektir. Bu murakipler tetkikat ve teftişat neticesini muntazaman raporla encümene bildirileceklerdir.

82 — Belediye reisleri ve encümenin ve muvazzaf âzası bulundukları şehirde

resen veya iştiraken ticaret yapamazlar.

83 — Encümen azası hususi surette alakadar olduğu mesai hakkındaki müzakerelerde bulunamaz.

84 — Belediye reisi belediyenin umumi muamelat ve idaresinden ve encümen azası vazifelerinden dolayı meclise karşı mes'uldür. Belediye daire baş amirleri belediye reisi tarafından belediye meclisine teklif olunarak meclis tarafından intihap olunur bunlar belediye meclisine tabi ve ona karşı mes'uldürler.

85 — Belediye encümeni encümene ait tetkikatı teshil etmek üzere encümen azası meyanından tetkikat hey'etleri teşkil edebilirler.

Encümenin vazifeleri

86 — 1 — Belediye reisi veya Şehremini tarafından hazırlanan bütçenin ilk tetkiki.

2 — Aylık icmallerin tetkik ve murakabesi, müzayede, münakasa şartnamelerinin ve ihalelerin ve pazarlık kararlarının tetkik ve tasdikı hesabı kat'i hakkında meclise mütalea beyanı ve Muhasbe hesaplarının tetkikile zimnet ve beraetler hakkında mazbata tanzimi.

3 — İstimal edilecek yerler hakkında kanunu mahsusa tefikan karar itası.

4 — Gayri melhuz masarife ait tahsisatın sarf mahallinin tayini.

5 — Bütçede bir fasıl dahilindeki maddeler arasında münakale icrası.

6 — Belediye idarelerine mevdu vezaifin icrasını temin için belediye tenbihatı ısdarı.

7 — Vesaiti nakliyyeye mahsus ücret ve tarifelerle havayıcı zaruriyyeye mahsus narhların tesbiti.

8 — Belediye emvali menkulesinden icabedenleri müzayede kaimeleriyle satışa arzı.

9 — 16/Nisan/340 tarihli ve 486 numaralı kanuna tevfikân hükümler itası.

10 — Devair rüesasından mâda belediye müstahdemlerinin intihap, terfi idareten tecziye veya taltifleri, hizmetlerine nihayet verilmesi hakkında belediye riyasetinden vaki olacak tekliflerin tetkiki ve karara raprı. (memur sınıfı hakkında memurun kanunu ahkâmı tatbik olunur)

87 — Reis tarafından havale ve tevdi edilmeyen husust hakkında encümen karar veremez.

88 — Mazeretsiz sıra ile üç ictimaa gelmiyen muntahip encümen azası istifa etmiş sayılır. Memur azalar hakkında memurun kanunu ahkâmı tatbik olunur.

89 — Belediyenin kat'i hesap cetvelleri ait olduğu senenin bitiminden itibaren nihayet altı ay mururunda belediye encümeni kararla belediye reisi tarafından tetkik ve tasdik olunmak üzere meclise tevdi olunacaktır.

90 — Belediye reisi veya Şehremini encümen mukarreratını kanuna veya menafii umumiyeye muhalif gördüğü surette kararın icrasını tehir ve evrakı Vilâyet idare hey'etince tetkik olunmak üzere valiye ve Şehremaneti olan yerlerde Dahiliye vekâletine irsal eder, İdare hey'etinin kararına tebliğ tarihinden itibaren on beş gün zarfında belediye reisi ve encümen tarafından ve Şehremaneti olan yerlerde Dahiliye vekâletinin kararına encümen tarafından itiraz olduğu surette şurayı devletçe evrakın vurudu tarihinden itibaren bir ay zarfında temyizten tetkik olunarak verilecek karar kat'idir.

Beşinci fasıl

Belediyelerde icrai vazife

A — Belediye Hey'etleri, memurin ve müstahdimini

91 — Belediye hey'eti Belediye Reisinin emri altında lüzumu kadar Reis Muavini, Başkâtip, Muhasebeci, Sertabip ve Serbaytar, Sermühendis ve Sermüftî gibi Belediye kadrosunda mevcut olan memurin rüesasından ve Şehremaneti müteşekkil olan beldelerde Şehremaneti Hey'eti Şehreminini emri altında lüzumu kadar Şehremini Muavini, Umuru Tahiriye, Hesabiye, İktisadiye, Sıhhiye, Fenniye, Baytariye, Hukukiye ve hey'eti teftişîye Müdürlerinden belediye şubelerinde şube hey'ti Belediye Müdürlüğünün emri altında Başkâtip, Muhasebeci sertabip Serbaytar ve sermühendis gibi memurin rüesasından ibarettir. Bunların emri altında lüzumunu kadar yazı, hesap, fen sıhhiye, Baytariye, İdare, Teftiş, Belediye zabıtsı ve İtfaiye ve emsali memurlarla ketebe ve müstahdimin ve amele bulunur. Adet ve maaş kadroları bu veçhile tesbit ve tastik olunur.

92 — Belediye Reisleri hemşehriler içinden ve hariçten sekiz sene için gizli rey ile ve üçte iki ekseriyeti âra ile ve Muavinleri Belediye reisinin teklifi üzerine sekiz sene için gizli rey ile ve ekseriyet âra ile Belediye meclisi tarafından intihap olunur. İlk intihapta reyler matlup ekseriyet hasıl olmazsa en çok rey alan üç namizet tekrar intihaba arz olunur. Bunlardan en çok rey alan intihap edilir, Belediye Reisi intihabında Meclise âzadan en yaşlısı riyaset eder. Reis intihabı Valinin Vilâyet merkezi Belediyeleri için Dahiliye Vekilinin tastikile katılaşır. Reislîge intihap olunan zatın

Vali veya Dahiliye vekili tarafından intihap mazbatalarının vusulünden itibaren on beş gün zarfında tastik veya ret edilmesi lazımdır. On beş gün zarfında tastik veya ret edilmediği bildirilmezse tastik edilmiş addolunur. Bu Müddet zarfında tastik edildiği takdirde Belediye Meclisi evvelki intihap muamelesi veçhile intihap edeceği zatı arzeyler. Bu da Vilâyet veya Vekâletçe tastik olunmadığı takdirde Meclis fesih olunarak yeniden Belediye Meclis intihabı yapılır. Yeni Meclis tarafından yapılan Reis intihabı 24, 25, 26, 27 ve 94 üncü maddelere muvafık olmak şartile katıdır.

93 — Fesh vukuunda veya Meclis azasının istifası veyhut Meclis Hey'etini teşkil edecek mıkarda âza veya ihtiyat âza kalmadığı takdirde kanun daire-sinde yeniden intihap yapılınca ya kadar Vali veya Dahiliye Vekili tarafından münasip bir zat muvakkat Reis nasbolunur. Bu zat Encümenin muvazzaf azasile birlikte Belediye Encümeni vezaifini ifa eder.

94 — Üç bin nüfusu mütecaviz olan beldelerde Belediye Reis ve Muavinleri en az orta mektep tahsilini ve elli binden yukarı nüfuslu beldelerde Reis ve muavinleri yüksek mektep tahsilini ikmâl etmiş olanlardan intihap olunur. Üç binden aşağı nüfuslu beldelerde Belediye Reisleri en az ilk mektep tahsilini ikmâl etmiş olanlardan intihap olunur. Belediye Reis ve Muavinlerinin yeniden intihabı caizdir.

95 — Belediye Reisleri devrei intihabiye esnasında ancak :

A — vazifeden mütevellit her hangi bir mahkumiyetin kat'iyet kesbetmesi .

B — Âzâlık sıfatından sukutunu müstelzim bir sebebin tahaddüsü .

C — Kanuni vazifesini hükümetin tahriri tebligatına rağmen ifadan istinkâf halinde Vali tarafından lüzum görülürse derhal işten elçektirilerek Vilâyet İdare Hey'etinin kararıyle vazifesine nihayet verilir .

96 — Doksan beşinci madde mucibince Belediye reisinin intihabı icap eylediği takdirde Vali tarafından belediye Meclisi içtimaa davet olunarak yeniden Belediye Meclisi intihabı yapılır .

97 — Şehremini ve Muavinlerinin tayin ve infisalleri Dahiliye Vekili tarafından usulî dairesinde Reisi Cümhurun tastikine arz edilir .

98 — Şehremaneti Hey'eti erkânı ile Belediye şube Müdürleri Şehremininin intihabı ve Dahiliye Vekilinin tasvibile, Belediye şubeleri erkânı Emanete merbut aklâm ve müessesat Müdür ve Reisleri Şehremini tarafından ve Meclis emrindeki vize ve Meclis kalemleri memurları Belediye Encümeninin kararla kezaîk Şehremini tarafından nasip ve azil olunurlar .

— 99 Belediye reisile Belediye Encümeni arasında ihtilâf vukuunda Belediye meclisi ihtilâfatı tetkik eder. Ve bir karar verir .

Verilen karar hakkında Encümen veya Belediye Reisinin Valiye itirazın müracaatı üzerine Vilâyet İdare Hey'etinin mütalâası alınarak Şurayı Devlet tarafından verilen karar kat'idir .

B - Belediye hey'etlerinin vazife ve selâhiyetleri

100 — Belediye Reisi ve Şehremini mahallî ve en büyük Mülkiye mumuru

tarafından tebliğ edilecek bil'umum kavanini ve nizamât ve talimatı neşr ve ilân ve işbu kavanin ve nizamât ile kendisine muhavvef hususâtı ibka ile mükelleftir .

101 — Belediye İdaresinin en büyük amiri sıfatile Belediye Reisi Şehremini :

A — Belediye Zabıtası vezaifinin ifasını temin talimat ve yasaklarını tatbik .

B . Meclis ve Encümen ve mafevk mercilerin kararlarını infas

C — Bu mercilerin tesvibine mütevekkif olmayan Belediye vazaifi selâhiyeti dairesinde ve mes'uliyeti altında ifa

D — Hükme iktiran eden Belediye cezalarını tenfiz .

H — Belediye'nin mahallî mahiyeti haiz selâmet, sıhhat umran İktisat ve intizam itibarile mevcudiyetinin ve tekemmülâtına ait hususâtı takip ve ifa eder .

102 — Belediye idaresinin şahsiyeti hükmiyesinin mümessili sıfatile Belediye reisi, şehremini

A — Belediye emvalini idareye

B — Varidat ve matlubatını takip ve tahsile

C — Selâhiyettar makam ve hey'etin tastikine iktiran etmek şartile akdî mukaveleye sulh ve ibraye, teberruatı kabule belediye hesabına kâffei ukudatı medeniyeyi ifaya

D — Devair ve muhakim nezdinde müddei veya müddeialeyh sıfatile belediye temsil veya bir başkasını tevkile .

H — Belediye bütçesinin emrû itesi sıfatile sarf evrakını ve maarif tahakkukatını tastik ve sırf emirlerini imzaya selâhiyetdardır .

103 — Belediye reisi ve Şehremini kendi mes'uliyet ve nezareti altında da

kendine ait vezaiften bir kısmının namına tedvir ve intağ etmek üzere muavinlerine tevdi eylemek selâhiyetini haizdir.

104 — Şehremini ve belediye reisi ile bil'umum belediye memurları ve müstahdemleri vazifelerinden münbais veya vazifelerinin ifası esnasında hadis olan cürümlerden dolayı memurun muhakematı hakkındaki ehkâma tabidir.

105 — Belediye müstahdemlerinin intihap, istihdam; tecziye, terfi ve taltifleri vazifeden çıktıktan sonra kendilerine verilecek takaüt maaşı ve tazminat veirae edecekleri kefaletleri ve bunlara müteallik bir nizamname ile tayin olunacaktır. Memur sınıfının bu kabil muamelatı umumi ahkâma tabidir.

106 — Belediye vezâifine tayin edilen devlet memurlarının hizmeti müddetleri kıdem itibarile devlet hizmetinde geçmiş addolunur. Şu kadarki işbu memurun tekaüt hakkı mukabilinde diğer devlet memurlarının kanunen tesviyesine mecbur oldukları aidatı muntazaman belediye sanbığı vasıtasıyla devlet hazinesine tesviye ebeceklerdir.

Belediye zabıtası

107 — Belediye zabıtası belediye sınırı içinde helde intizam, sıhhat ve huzurunun temini ve muhafazasile mükellef olup bu sıfatla belediye kanun-nizam veya yasaklarının ve bunlara müsteniden verilen emirlerin ve mahkûmunbih cezaların 16 Nisan 340 tarihli ve 486 numarolu kanuna tevfikân infazı 15 ve 19 zıncı maddelerde muharrer vazifelerin ifası ve ceraimi belediyenin tokip ve taharrisile mükelleftir.

108 — Belediye zabıtası kadrosı belediye zabıtası Müdürü lüzumu kadar

Muavinleri, Merkez memuru, komiser İkinci Komiser ve Komiser Muavinlerle memurlardan mürekkebtir.

Şehremanetlerinden en büyük Belediye zabıtası amiri belediye zabıtası Müdürüdür. Şuabata münkasım Şehremanetlerinden belediye şubelerinde en büyük belediye zabıtası amiri Zabıte belediye merkez memurudur. Belediyelerde nüfuslarına ve bütçelerine göre en büyük Belediye zabıtası amiri belediye Zabıta Müdürü merkez memuru, serkomiser veya ikinci Komiserdir. Her belde de bin ilâ ikibin beşyüz nüfus için bir memur hesabile Belediye zabıtası teşkilâtı yapılır.

109 — Belediye zabıtası memurlarının mesleki evsafı talim terbiye ve inzi-batı ve kıyafetleri, tefeyyüz ve terfileri ve nasbu azilleri Polis nizamnamesindeki şeraiti tabi olmak üzere Dahiliye Vekâletince ve talimatı mahsusa ile tayin olunur. Maaşat ve masarifat ve teşhizatı belediyece tediye ve tedarik edilir.

110 — Belediye zabıtası teşkilâtı doğruban doğruya belediye reisinin, Şehremaneti müt şekkil olan yerlerde şehremininin ve belediye şubelerine ayrılan yerlerde şubelere merbut teşkilâtı belediye Müdürlerinin emri altında bulunur.

111 — Belediye zabıtasına karşı gelenler devlet zabıtasına karşı koyanlar gibi ceza görürler.

112 — Polis teşkilâtı bulunan belde-lerde belediye zabıtası vezâifi hey'eti vekile kararı ve Reisi Cumhuriyetin tas-tiki ile devlet zabıtasına tevdi olunur. Bu takdirde belediye idaresi Zabıta masarifine bin beşyüz nüfusa bir zabıta memuru masrafı isabet edecek surette iştirak eder.